

— A most nemrég bekövetkezett pénzkrisis olyan nagymérvű, amelyre nem is tudunk visszaemlékezni. Voltak már Romániában pénzkrisisek, amelyek az egzisztenciák egész sorozatát tették teljesen tönkre, hogy ez nem következett be, annak az az oka, hogy bár a krízis nagyobb mint a tizenhat év előtti volt, azonban az embereknek nagyobb az ellenállóképességük, nagyobb türelemmel várják a veszedelem elmúlását és tudják, hogy segítséget várni sehonnan sem szabad.

— A krízis oka kétségen kívül a forgalomban lévő pénzmennyiség elégtelensége. Ez a pénzihiány okozza azután az export megbénulását és az eddigi sohasem tapasztalt pangást. Ezáltal pedig, hogy az ipar és kereskedelem megbénult, circulus vitiosusként fokozódik a pénzihiány.

— Az inflációs pénzügyi politika nagymérvű rombolását, sajnos, tapasztalhatjuk, azonban egy újabb bankjegykibocsátás, a forgalomban lévő bankjegyek kismérvű szaporítása még nem jelentene áttérést a deflációs politikára. Erre a bankjegyszaporításra Románia gazdasági életének feltétlenül szüksége van. A minisztéri-

umnak az a felfogása ez ügyben, hogy ha szaporítanak a bankjegymennyiséget, ez káros volna a lej külföldi jegyzésének szempontjából és a külföldi piacokon esne a lej értéke. Ez az érvelés azonban nem helytálló, mert a gazdasági élet erős fejlődésének azonnali következménye volna a lej általános emelkedése.

— A pénzihiányon kizárólag bankjegykibocsátással lehetne e pillanatban segíteni. Természetesen hatalmasan segítene a helyzeten egy külföldi kölcsön, azonban amíg ilyet nyélbe lehetne ütni, az egzisztenciák egész sora vérezne el.

— Hozzájárul a krízis kimélyítéséhez az a körülmény, hogy a regátblai parasztság nagyon sok pénzt tart eldugva és von ki ezáltal a forgalomból. Ha ez a sok pénz előkerülne, talán nem is volna újabb bankjegykibocsátásra szükség.

— Sajnos, nincs olyan szervünk, amely a kormánytól hathatósan léphetne fel más pénzügyi politika inaugurálása érdekében. Most alakult meg az erdélyi bankszindikátus, azonban még nem tudjuk, milyen kapcsolatban lesz ez a szindikátus a bukaresti bank-egyesülettel.

A parasztpárt a földosztási visszaélésekről

Amnesztiát kérnek a háborus szökevényeknek. Ötszázötvenegy tisztviselőt mozdítottak el földosztáskörüli visszaélés miatt. A kamara viharos napja

(Bukarest, november 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara tegnapi ülésén Moldovan Valér szóváltette a háboruban annyit szenvedett Erdély elhanyagolását a hadikártalanítások kifizetésénél. Bratianu Vintila pénzügyminiszter azt válaszolja, hogy a kártalanítási bizottság az összes jogos kéréseket megfontolás tárgyává teszi. Moldovan beszarabiai képviselő kéri, hogy Balti város részére egy hidat építsenek, mert a város közlekedése enélkül teljesen csődöt mond. Frigator kéri a hadügyminisztert, hogy az oltenitzi municióraktárt helyeztesse el jelenlegi helyéről, mert ott veszélyezteti a város lakosainak életét.

A diákmozgalom parlamenti kritikája

Draghies lelkész a szilisztriai választási előkészületekkel foglalkozik és követeli, hogy az ellenzéki jelöltnek, Berbecarunak jelöltségét a hatóságok fogadják el és erre vonatkozó utasítást kíván a belügyminisztertől.

Dan Sever az erdélyi földosztásoknál elkövetett visszaéléseket teszi szóvá, követeli a Casa Centrala Improprietarilor elkövetett szabálytalanságokról szóló iratok előterjesztését, majd benyújtja az állami bányák munkásinak memorandumát, amelyben béremelést és helyzetük javítását követelik.

Pan Halipa kéri a kormányt, terjesszen a parlament elé törvényjavaslatot a háborus szökevényeknek amnesztiájáról.

Egy zsidósors

Regény. Dán nyelven írta Meír Aárón Goldschmidt

A halál angyala megforgott a zsidók között, — és kitudja, talán még ott lebeg az ő feje fölött is! Mikor lesznek az ő gyermekei is apátlan árvák, mikor kell majd a félelmetes keré-¹⁾ ő érte is megtenniük? Mikor érinti meg majd őt is a sötét hatalom, mikor viszik ki őt is a kéver abot-ra,²⁾ a künn lévő titokzatos életét élni — vagy nem hallottunk már arról, hogy a halottak közös imára gyűlnek a halottas házba, olyankor, valahányszor egy jámbor zsidó temetnek? Nem történt e már meg, hogy haragos hangok lármája hallatszott olyankor, ha egy „kalt“³⁾ temettek a hívők közé? Igen, van élet odakinn is és éppen a holtak országának ez a titokzatos élete az, ami a zsidókat borzongó tiszteletre készíti. De a keresztényeket nem kevésbé. Vagy talán a csöndes, mozdulatlan halottak azok, akikről éjjel a temetőben félnek? Nem a halálnak élete-e az, ami kísértetalakjaikban mozog?

A társaság csakhamar utnak indult és mikor néhány utcán keresztül mentek már, Jákob egyedül maradt egy zsidó diák társaságában, aki csaknem az egész vacsoraidő alatt szólanul ült az asztal mellett. Léwy Mártonnak hívták.

1) „Keré“: a ruhák megszaggatása. A zsidó ember úgy fejezi ki gyászát, hogy megszaggatja ruháját. Vérokonok halálánál ez kötelező. Ósregi keleti szokás ez, a gyászruha, fekete szalag stb. viselése nem zsidó szokás, sőt teljesen zsidótlan, katolizáló utánczás.

2) „Kéver abót“: az atyák sirja. Héber megjelölése a temetőnek.

3) „Kalt“: könnyű, vagyis olyan zsidó, akinek zsidósága könnyűnek találtott. Rossz zsidó.

Mirto a diákzavargásokról beszél. Megállapította, hogy a diákság helytelen konkluziókra jutott, viszont a kormány semmit sem csinált a tanuló ifjúság reális szükségleteinek kielégítésére, sem pedig a diákzavargások elintézésére. Támadja a kormány iskolapolitikáját is és megállapítja, hogy a kormány iskolapolitikájának nem szabad a kulturális szükségletek kielégítésénél szerepet játszani.

Nincs még befejezve a földosztás

Mirto után Mihalache, a parasztpárt vezére emelkedett szólásra. Kijelentette, hogy bár beteg, mégis eljött hogy felszólaljon, mert a trónbeszéd szerint a beszarabiai és regátblai földosztás már be van fejezve, ez pedig nem felel meg a tényeknek. Maga a kisenevi agrárbiróság, mely az ottani tegmagasabbrangu bíróból áll, megállapította a kormányhoz intézett memorandumában, hogy Beszarabiaiában a parasztság rendkívül elégedetlen a földosztással és kívánja annak revízióját. A régi királyságban sem történt másképp. Jelenleg 7135 függő ügy van még, amelyek elintézésre várnak. Ha ennyi ember földéhsége még nincs kielégítve, hogy lehet akkor a földosztás befejezéséről szólni. Az elmúlt két évben hihetetlen sok visszaélést követtek el a földosztás körül, ami le sem tagadható, hiszen ötszázötvenegy tisztviselőt mozdítottak el e visszaélések miatt. Támadja a pénzügyminisztert, aki elrendelte, hogy a parasztnak a föld teljes árát haladéktalanul fizessék ki, holott a tör-

— Izraelsen nagykereskedő ur meglehetősen műveletlen uriember, — de nagyszerűen lehet nála enni, — jegyezte meg Léwy.

— Oh, azért ugyhiszem, mégis keléyles ember, — felelt Jákob.

— Megfigyelte a feleségét is? Az egész este nem szót egy szót se. Mikor már eleget evett, csak ült tovább mereven és a hüvelykujjával malmozott, közben meg szinte embergyűlölnő nézett maga elé.

— Valószínűleg nincs szokva hozzá, hogy keresztényekkel legyen egy társaságban.

— És azok a négy gráciák, — a lányai! Egyik kövérebb mint a másik.

— Léwy ur, — szakította félbe Jákob, — nem szeretem ha rosszat beszélnek arról, akinek asztalánál ettem.

— No, hiszen nem gondoltam semmi rosszat vele. Hiszen tudja, mi zsidók szeretünk egymás háta mögött kicsit komiskodni. Az egész este ugyanis szólanul ült, hát most csak jogom van egy kis kárpótlásra!

— De igazán olyan hallgatag volt, — miért?

— Hja! ... de előbb mondja csak: talán közelebbi barátságban van az Izraelsen családdal? Vagy talán olyan buzgó zsidó, hogy elvből mindig a zsidók pártján van?

— Sem az egyik, sem a másik! Ma voltam először Izraelsenéknél, — magam sem tudom, hogyan jutottam ehhez a meghíváshoz. A fiut csak futólágon ismertem. És ami a zsidókat illeti, — hát csak azt kívánám, hogy jobban tudják egyezni velük, mint amennyire valóban.

— Csak ezt akartam tudni, hogy ne kerül-

vény erre megfelelő határidőt szabott. Jobb volna, ha a pénzügyminiszter megfizetné a parasztnak a rekvirálásokat és a hadikártalanítást.

Ujból vihar

Bratianu Vintila: Milyen alaplól? Honnan fizessen?

Mihalache: Abból az alaplól, amelyből a kincstári bonok konszolidálásánál eljár közvetítőknél vagyonokat juttattak.

Bratianu Vintila: Ön is téved, mint Madgearu, aki szerint a közvetítési díj nyolcszázmillió volt.

A pénzügyminiszter és Lupu között éles szóváltás keletkezik, Lupu sértő kifejezéssel illeti Bratianu Vintilát. Nagy zaj keletkezik, úgy hogy az elnök kénytelen az ülést felfüggeszteni. Szünet után Lupu kijelenti, nem akarja, hogy kizárják az ülésekből, mert feliratkozott a felirati vitához s el akarja mondani ami a szívének fekszik. Ezért sajnálattal visszavonja sértő kifejezését. Mihalache folytatja ezután beszédét és megállapítja, hogy a liberálisok tönkretették a szövetezeteiket.

Duca külügyminiszter: Ön hatalmába akarja keríteni a népbankokat.

Heves szóváltás keletkezik Duca és Mihalache között, mire az elnök az ülést berekeszti. Mihalache ma folytatja beszédét.

Sándor József, a magyar párt képviselője a holnapi ülésen beszédét mond, amelyben a magyar iskolák kérdésével foglalkozik.

Megakadályozzák az amerikai levelek megdezsmálását

Temesváron külön bizottság pecsételi le az Amerikából érkezett leveleket. A címzett jelenlétében a posta bontja fel az amerikai leveleket. Portokülönbőséget kell fizetni a dollárt tartalmazó levelek után

(Kolozsvár, november 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma érkezett meg Kolozsvárra a bukaresti postavezérigazgatóság legújabb rendelete, amely végleg meg fogja szüntetni az amerikai levelekkel évek óta üzött visszaéléseket. Ismeretes, hogy azoknak a dollárküldeményeknek jórésze, amelyeket az Amerikába szakadt erdélyiek levélben küldtek el hozzátartozóiknak, sohasem jutott el rendeltetési helyére, mert néhány megtevényt postaalakalmazott rendszeresen megdezsmálta a dollárokat tartalmazó leveleket.

A postaigazgatóság feljelentésére az ügyészség több ízben indított már eljárást a hűtlen postakalkalmazottak ellen, akiket azonban bizonyítékok hiányában a legtöbb esetben fel kellett menteni. Néhány esetben, így legutóbb a kisenevi cenzorok elleni eljárás esetében is, a nyomozó hatóságoknak sikerült bizonyítékokat szerezniük a vádlottak ellen, akiket el is ítéltek. A dollár-fosztogatások azonban rendszeresen tovább tolytak. A posta vezérigazgatósága nem akarta eltüntetni a dollároknak levélben való továbbítását, holott ez ellenkezik a szabályokkal, mert jól tudta, hogy a k-

jek megint olyan helyzetbe, hogy megbántsam magát. Lássá, én az egész idő alatt úgy éreztem magam, mintha tükön ülnek, mert sohasem tudtam, hogy melyik pillanatban fogják a keresztény diákokat valami kis skandalummal megbotránkoztatni. Hiszen maga is látta, hogyan bánt az apa a fiával és hallotta a kis „kereskedői lángszét“ is. De legjobban attól féltém, hogy étkezés után a nagykereskedő ur csak fölteszi kalapját és elkiáltja magát, hogy „rabojszaj wir wollen benschén“! Igazán valóságos csuda, hogy nem tette meg. Egyáltalán, mit akarnak a zsidók azzal, hogy keresztényeket hívnak meg vacsorára? Ahogy manapság állunk: a zsidóság összeegyeztethetetlen a kereszténységgel. Az ilyen vegyes társaságban nem tudom jól érezni magamat. A társaság egyes részei mereven el vannak választva egymástól, — nincs az a legcsekélyebb gondolat se, amiben egyik tudnának lenni és amelynek körében szabadon lehetne mozogni. Ha az egyik rész felé érthető akar lenni az ember, akkor a másikon válik érthetetlené. Nem! Én vagy csupa zsidók között, vagy csupa keresztények között szeretek lenni. Mind a két esetben jól érzem magam. Mi, zsidó diákok, a két-éltük rendjébe tartozunk, — mind a két elemben tudunk élni: zsidók között is, keresztények között is.

A fiatalosság mindig hajlandó magáról elhinni, hogy az a tapasztalat, amelyet tett, a saját fölfedezése, melyről másoknak még csak sejtelmük sincs. Jákob is meglepődve hallotta, hogy zsidókról és keresztényekről másvalaki is ugyanolyan szellemben beszél, mint ahogyan ő már annyiszor gondolkodott és érzett. Jó ideig eltartott, míg válaszolni tudott:

(Folyt. köv.)

összegeknek bankosége felemészti a ládát nélkül maraden banira vezető

A vezérigazgakarja megszüntet adott rendelet ugy Amerikából Erdély elsejéttől kezdve T egy külön bizotts és a leveleket lep tési állomásra. A

— a rendelet érte után értesítést külv hivatalba idéz. A ellátott levelet ezu aki személyesen g levélben volt-e p

Az új rende ször is meg akarja közegek megdezsm pedig, minthogy a mása van arról, h Romániába való é ják meg, az ilyen mán postáról az ó leveleket rögtön után Temesváro

Végül a ren tartalmazó levele és közönséges és íát a címzettől b

Divatbemutató a M estélyi köpeny. Ind a

(Páris, 192 tudósítójától.) Ni előtt nagyobb vará amelynek hallatára a hölgyek szívei, annyira kétségbeej név, fogalom: Pa könny, mennyi ő ehhez a névhez é erszények, amelye zám“juk.

Maison Pa eége, amelynek m kerülnek. Körülbe vívott Poiretvel, a versenyben Paquin richesses“ Paquin

A Rue de l emeletes palota á ragyog a varázssos kirakatban egy rö ezüst himnussal, a báatos portás, aki ajtót nyitni. Az ü hatalmas üvegszek mál is könnyebb esipke... Az üzl nyeggel letakart a emeletre vezet, a

Háromezer r quinnál. Ez a hárt jóalaku hölgy, ber éltözik, Paquin eg lil kilencezer tolt

A terem, a szögletes, szürke nál köröskörül kis a mennyezet négy ket mindig ugy in fénykéve keresztü hölgy előtt egy d szakszerű magyará esetleges rendkívü

A bemutató tiz óraig eltart. S meg a mannequin és már mennek is lyiket a directrice vendéghez hiv.

Sétében a Piros és kék

Gros S ü r g

Gyer kabátok lejtől, 900 felj

Javítás végett baklított műszereket rövid idő alatt visszaküldöm. Telefon 315

Manometert, készít és javításokat vállal: Gáspár műszerész Arad, Strada Horia I.

Javítás végett baklított műszereket rövid idő alatt visszaküldöm. Telefon 315

Manometert, készít és javításokat vállal: Gáspár műszerész Arad, Strada Horia I.

Javítás végett baklított műszereket rövid idő alatt visszaküldöm. Telefon 315

Jobb volna, parasztoknak ist.

ből vihar

amelyből a közvetítők

mint Mad-

szó- ezéssel illeti

szűnet után zárják az ük-

vitához s el

k. Ezért saj- Mihalache

apítja, hogy a teket.

atalmába akarja

ca és Miha- est berekeszti.

képviselője a lyben a ma-

kai levelek

le az Ameriká- en a posta bontja

szó- ezéssel illeti

szűnet után zárják az ük-

vitához s el

k. Ezért saj- Mihalache

apítja, hogy a teket.

atalmába akarja

ca és Miha- est berekeszti.

képviselője a lyben a ma-

kai levelek

le az Ameriká- en a posta bontja

szó- ezéssel illeti

szűnet után zárják az ük-

vitához s el

k. Ezért saj- Mihalache

apítja, hogy a teket.

atalmába akarja

ca és Miha- est berekeszti.

képviselője a lyben a ma-

kai levelek

le az Ameriká- en a posta bontja

szó- ezéssel illeti

szűnet után zárják az ük-

összegeknek bankok útján való átutalásának költ- sége felemészti a küldött pénzmennyiséget, a csa- ládfő nélkül maradt hozzátartozóknak pedig min- den banira égető szükségük van.

A vezérigazgatóság éppen ezért rendeletileg akarja megszüntetni az anomáliákat. A most ki- adott rendelet ugyanis arról intézkedik, hogy az Amerikából Erdélybe irányított leveleket december elsejétől kezdve Temesváron gyűjtik össze, ahol egy külön bizottság az összes leveleket lepecsételi és a leveleket lepecsételve továbbítják a rendeltetési állomásra. A rendeltetési állomás postahivatala — a rendelet értelmében — a levelek megérkezése után értesítést küld a címzetteknek, akiket a posta- hivatalba idéz. A temesvári bizottság pecsétjével ellátott levelet ezután a címzett előtt bontják fel, aki személyesen győződhetik meg arról, hogy a levélben volt-e pénzküldemény.

Az új rendeletnek kettős célja van. Legelő- szőr is meg akarja akadályozni azt, hogy a posta- közegek megdézsmálhassák a leveleket, másrészt pedig, minthogy a vezérigazgatásnak biztos tudom- mása van arról, hogy a leveleket igen sokszor még Romániába való érkezésük előtt, külföldön dezsmál- ják meg, az ilyen esetekben akarja hátrítani a ro- mán postáról az odiumot. Ezért pecsételik le a leveleket rögtön az országba való megérkezésük után Temesvárott.

Végül a rendelet elrendeli, hogy a dollárt tartalmazó leveleket pénzeslevélnek kell minősíteni és közönséges és pénzeslevél közötti portódifferen- ciát a címzettől be kell hajtani.

Paquin!

Divatbemutató a Maison Paquinben. Százezer frankos estélyi köpeny. India legyőzte Egyiptomot. Következik a klasszikus Roma

(Páris, 1923. november 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) Nincs még egy szó, amelynek nők előtt nagyobb varázsa volna, nincs még egy név, amelynek hallatára olyan hevesen dobbannának meg a hölgyek szívei, nincs még egy fogalom, amely annyira kétségbeesztene a férjszíveket, mint ez a szó, név, fogalom: Paquin. Mennyi sejtelen, mennyi könny, mennyi öröm és mennyi bánat fűződik ehhez a névhez és mennyi pénz, hogy kinyitlak az erszények, amelyeknek az a név volt a „táruj szem- zám“-juk.

Maison Paquin a világ leghíresebb női divat- éve, amelynek modelljei mindenütt óriási pénzekbe kerülnek. Körülbelül egy évvel ezelőtt élnék harcot vívott Poiretvel, a másik világgéggel, azonban a versenyben Paquin lett a győztes, mert a „vieux richesses“ Paquinje mégis csak — Paquin maradt:

A Rue de la Paix nyolc szám alatt három-emeletes palota áll, homlokzatán arany betűkkel ragyog a varázsos szó. Alacsony portála üzlet, a kirekatban egy rózsaszín crepe de chinés ruha, ezüst himzéssel, az ajtó előtt zöld, földigérő ka- bátos portás, aki az érkezőknek előzékenyen siet ajtót nyitni. Az üzletben alig egy-két ruhadarab, hatalmas üvegszekrényekben, a gondolatnál, sóhaj- nál is könnyebb fehérneműk, mindegyik csupa eszike... Az üzlet közepén piros, stüppedő sző- nyeggel letakart aranyos karfájú lépcső, amely az emeletre vezet, a manequineok birodalmába.

Háromezer manequine dolgozik Maison Pa- quinnál. Ez a háromezer, többnyire nagyon csinos, jóalakú hölgy, bemutató napokon átlag háromszor öltözik, Paquin egy bemutatóján tehát körülbe- lül kilencezer tolette kerül bemutatásra.

A terem, ahol a bemutató lefolyik, négy- szögletes, szürke bársonnyal drapériázott, a falak- nál köröskörül kis szürke szalonszékek és puffok, a mennyezet négy sarkában reflektorok, amelye- ket mindig úgy irányítanak, hogy a modell négy fénykéve keresztüztüében legyen. Minden két-három hölgy előtt egy directrice áll, akik a modelltől szakszerű magyarázatot adnak és akik a vendégek esetleges rendkívüli kívánságait honorálják.

A bemutató pontban két órakor kezdődik és tíz óráig tart. Szakadatlan gyorsasággal jelennek meg a manequineok, megfordulnak egyszer-kétszer és már mennek is, csak az marad vissza, ame- lyiket a directricék valamelyike egyik vagy másik vendéghez hív.

Sebtében a következő sikereket jegyeztem fel: Piros és kék tollakból készült indián fejdísz,

kék crep de chinés ruha földig érő, térdig hátul felvágva, piros, indián himzéssel, a derékon körös- körül piros tollakkal, testszínű harisnya, arany szandál.

Arany estélyi köpeny, sötétlila bársony béléssel, hermelin gallérral és kézelővel.

Utcai kosztüm sötétkék szövettől, gloknis, lenn elszűkített szoknyával, oppozon gallérral és csikkal a kabát szélén.

Almazöld crep de chinésből készült estélyi ruha, elől kis négyyszögletes kivágás, hátul spicde- koltage a derékig, arany római himzésű öv, ugyan- olyan himzés, lenn a ruha alján és a bő ujjakon. A hajban keskeny arany szalag a la Rome.

Feketeselyem estélyi ruha, elől és hátul néhány kivágás, feszes derék, a szoknya tulajdon- képen csak az egyik lábot fedi és uszályban vég- ződik, a másik lábra egy a derekat díszítő óriási taft csokorból származó dus taft szalag borul. Kiegészítő a tolettel, amely természetesen csak színpadon használható, egy fekete óriási strucctoll, a tövében egy nagy fekete kövel, fekete, feszes taftnadrag, lakkipő és a legvékonyabb fekete se- lyemharisnya.

Tíz embert letartóztattak a budapesti bombamerénylet ügyében

Napvilágra kerültek az eddigi pokolgépes merényletek. Rakovszky belügyminiszter nyilatkozata. Ulaint kiadta a nemzetgyűlés. Bobulát minden áron ki akarják szabadítani

(Budapest, november 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) Jelentettük, hogy a budapesti francia követség Reviczky-utcai palotája ellen megkísérelt bombamerénylet tetteseit Adorján Géza, az ÉME. titkárja, Szász József lakatos, Márffy József, az Ebredő Magyarok Egyesü- letének szervezeti vezetője és Nesz Károly egyetemi hallgató személyében elfogták. A nyomozás megindításakor letartóztatott Kovács- testvérekkel egyidejűleg a detektivek már a múlt héten előállították, de vasárnap reggel elbocsátották őket a főkapitányságról. Ez azonban

csak látszólagos szabadlábrahelyezés volt,

mellyel a rendőrség el akarta terelni a figyel- műket arról, hogy nem a már kiszabadult Ko- vács-testvérekre, hanem rájuk hárul a gyanu. A detektivek Adorjánékat követték az Ebredő Magyarok Egyesületének székházáig, a Sörház- utcába. A gyanúsítottak nem sokáig maradtak benn s amikor kijöttek, a detektivek hallat- ára az egyik fiatalember megkönnyebbülve mondotta társainak:

— Ezt megusztuk, de vigyáznunk kell.

Ezen az alapon Adorjánékat külön-külön újból bevitték a főkapitányságra, ahol mind- egyik tagadta, hogy neki része lett volna a merényletben, de mindegyikük a többire val- lott. A kihallgatások után elrendelt házkü- tatás során

Márffy József lakásán nagymennyiségű ekrazitot találtak.

Adorján Géza és Márffy nőismerőseinél szintén robbanóanyagokat és gyanús szerszámokat fe- dettek fel, minek alapján a merénylők két nő- ismerőset is letartóztatták. Előállították még Kliaszty József pallért, aki elmondotta, hogy ő és Nesz követték el a régebbi merényleteket. Ők helyezték el bombákat a törvényszék előtt, a Koháry-utcában és a Páva-utcai zsinagóga előtt és ugyancsak ők küldték a pokolgépet Rassay Károlynak és Miklós Andornak.

Ma délelőtt a rendőrség letartóztatta a híres „százegyes bizottság“ három tagját. Ezek kihallgatása során kiderült, hogy Nesz Károly szerezte be és szállította a bombákhoz szüksé- ges robbanóanyagot. A letartóztatottakon ki- vül a rendőrség Budapestre hozatta Horváth- Havas Lajos pécsi lakost, akinek először az Erzsébetvárosi Demokrata Kör elleni pokolgé- pes merénylettel kapcsolatban került szóba a neve.

Az őrizetbe vett két nő azzal védekezik vallomásaiban, hogy Adorján és Márffy a ná- luk talált

ekrazit patronos vaskazettát

Általában az indián motívumok vannak tal- sulyban. India legyőzte Egyiptomot, Tutánkamen elvesztette népszerűségét a női divat kreatora előtt. Már látszanak az indián korszakot felváltó köve- tkező kor divatjának nyomai. India után Róma következik, a régi, klasszikus Róma, tógáival és tu- nikáival. Az egyik modellen halványlila tóga volt sötétlila díszítéssel, egész derékig nyitva és — tem- poramutantur — alacsony sarku, térdig szíjazott szandállal.

Ne érdekeljék a franknál rosszabb valutáju- akat az áruk. Az arany estélyi köpenynek száz ezer francia frank az ára, a fekete selyem szín padí ruháé hetvenezer frank. Ez az oka annak hogy Paquin vásárlóközönsége legnagyobbbrész amerikaiakból és angolokból áll.

Amikor kilépek a kapun, a postán éppen egy fényesre lakkozott, gyönyörű Clement-antó ajtaját nyitja ki. Angolok érkeztek, a derék zöldkabátos rohan az üzlet üvegajtájához, hogy nékem kitarja: — Please — hajlik meg az angol font előtt.

Ha német márkával tömött bőrönddel néme- tek érkeznek, akkor is ilyen udvariasan nyitná-e ki az ajtót? (t. i.)

azzal adta át, hogy irományok és valuták van- nak benne.

A rendőrség ma hivatalos közleményben fogja a közönséget tájékoztatni a nyomozás részletes eredményeiről

Budapest, nov. 27. A mentelmi bizottság a nemzetgyűlés mai ülése előtt terjeszti be az Ulain-ügyben lefolytatott vizsgálat eredményét. Az eddigi jelek szerint az ügy a nemzetgyűlé- sen nagy vihart fog kelteni. A fajvédők lapjai szerint Gömbös és Eckhardt ebből az alka- lomból

hatalmas offenzívát akarnak indítani Bethlenék ellen.

A kisebbségi vélemény előadója dr. Nikodémý Jenő lesz. Hogy az egységespárt részéről a vitában kik vesznek részt, az nem bizonyos. Abban az esetben, ha a fajvédők tényleg erős offenzívát indítanak, nincs kizárva, hogy maga Bethlen István miniszterelnök is felszólal a vita során. Rakovszky felszólalása bizonytalan. Nagy Emil, akinek felszólalását élénk érdeklődés előzi meg, betegsége miatt valószínűleg meg sem jelenik az ülésen. Az ellenzék egyik szónoka Pakots József lesz, a szocialistákat Farkas képviseli a vitában. Az egyes lapok jelentése szerint Vázsonyi Vilmos csak abban az esetben szólal fel, ha Gömbösék részéről személyes támadás éri.

Ulain és Bobula további fogvatartása, valamint Szemere szabadlábrahelyezése kérdé- sében a vádtanács kedden vagy szerdán dönt. Érdekes, hogy Bobula szabadlábrahelyezése iránt újabb felfolyamodással fordult a vád- tanácshoz. Felfolyamodásában hangsúlyozza, hogy szabadlábrahelyezése esetén a kaució fe- jében bármilyen valutában,

bármilyen összeget kész deponálni.

Budapest, nov. 27. Az eredeti kombináció helyett Eckhardt Tibor terjesztette elő a mentelmi bizottság kisebbségi véleményét és az indítványozta, a nemzetgyűlés utasítsa az illetékes hatóságokat, szüntessék meg Ulain Ferenc fogvatartását. A ja- vaslatot a Ház elvetette. Farkas István szociálde- mokrata képviselő pártja nevében kijelentette, hogy Ulain fogvatartását kívánja, de abban a kér- désben, hogy Ulain mentelmi jogát megsértették-e, nem foglal állást, mert nem látja tisztán a történeteket.

Törökország kibékült Albániával

Belgrád, nov. 27. Albánia és Törökország között egyezmény jött létre, melyben a két állam újra fölveszi az ősi, szoros baráti viszonyt.

Grossmann Jenő Nagyvárad, Baross-u. 10 Szállit mindenféle erdőüzemi és műszaki cikkeket a legjutányosabban!! Sürgőnycim: Grossmosin / Telefon 2-86

Izrael Dezső szücsáruháza Szörmék átalakítása és festése a legjutányosabb árban Cluj, Str. Regina Maria (v. Deák F.-u.) 35 Legujabb szörmemodellek raktáron!

Gyermek- káhatok 300 lejtől, boák 900 lejtől feljebb

eküldött műszereket r- sküldöm. Telefon 315

Az apák és fiúk országában

— Jehuda Edelstein könyve. Megjelent a Teruma kiadásában Clujon —

Tíz ives tankönyv jelent meg a napokban a kolozsvári könyvpiacra. Héber betűs, oktató és olvasható, a fantázia varázslatos játéka könnyedén, stilszerűen tonódik a gramatika iránymutató törvényszerűségébe. Poétáink örökzöld üdesége frissíti e könyvet és vonzóvá, nagyon érdekessé teszi a leírások hosszú sora, amelyeken a szerző élvezet Erec Jisraél napja alá, a cédrusokhoz és a sziklát csodaakarással termőfölddé változtató zsidókhoz. Bemutatja a régi várost és az új ugartörést, zsidó karok izmait, a munka izzadságát és a táradtságot felejtető eszmét, amely a szemek villanásában, a homlok derűjében mutatja és szereteti meg magát.

Az ember kezébe veszi a könyvet és látja az erdélyi zsidó mozgalom gyümölcseit. Serdülő gyermekek számára íródott, olyanok olvashatók és tankönyveként, akikben a három éves hebraizáló munka vérré és sejté vált. A kamaszodó fiúk és serdülő leánygyermek olvasható lett ez a könyv, amit a „Teruma“-akció adott ki elsőnek bölcs és hatásos utmutatóul.

Beerec haavot v'habanim — Apák és fiúk országában — a könyv címe. Írója: Jehuda Edelstein, a kolozsvári hebraizáló akciónak ez a szerény, dolgozó, kitűnő pionírja. Olvasókönyvet akar adni a gyermeknek, olvasni, szeretetét fokozni, Erec Jisraelt megszerettetni, a jelen aktualitásaiba beleavatni és a fejlődés útját megmutatni. Antal Márk nyelvoktatási módszere segítségével ezt úgy oldotta meg, hogy utleírást ad, vonzón, érdekesen, sehol, még az egyes építkezések leírásai körül sem untatón.

Ime a keret:

Egy barmicvót ünneplő fiú nagybátyjától pompás ajándékot kap. Az avató ünnepség szerezésére összeesik a tanév végével.

— Elvizelek — mondja a rokon — palesztinai utamra.

Ennél kedvesebb ajándékot még álmodni sem lehetett volna. Néhány nap telt el és már Konstancában vannak, ragyogó, szép időben hagyják el a romániai partokat, a hajón egy lengyelországi családdal ismerkednek meg, ők is Palesztinába igyekeznek, de tartós letelepedésre. Megéjtő sorok, a poézis lendületével következnek ezután, a Szentföld himnusza, Juda Halévi szent sóvárgása rezeg át a gyerek lelkén. A vágy, látni az országot, ébren tartja, az utolsó estén szemei nem tudnak álomra csukódni, felkel, kimegy a fedélzetre és belebámul a csillagok miriádjába. Valami csodás mámor rázza meg, amikor meghasadt a szürkület, a csillagok fénye nem nyulik ezüstösen a hullámok játéka, hanem a nap emelkedik a horizont felől szikrázó káprázattal. És a távolból barna vonalban bontakozik az Atyák földje. A gyermek szemét könny nedvezi be, önfeledten mondja Mózesnek a két egyszerű szót:

Hiné haarec — ime az ország!

Nincs az a Baedeker, amely tüzetesebben ismertné az országot, mint Edelstein Juda könyve. Elvezet a felső galileabeli talvákba, ahol a zsidó jisiv évezredek óta nem szűnt meg, ahol a legtisztább héber idiómát beszélik a fellahszerű életet élő zsidó testvérek, ahol a népszokás a maga érintettségében maradt fenn, ki tudja milyen távoli időkben, ki tudja a lelkek milyen emócióiból! Eljutunk a meleg forrásokban bővelkedő Tiberiásba, majd Nahalalébe, amelynek környéke még két évvel ezelőtt az arabok szerint a „halál forrása“ volt és most Ezékielnek próféciás szavait lehet rá alkalmazni az élet forrásáról. Megnézik a várost, amely Afule mellett épül és beszélnek egy teladasi gazdával, aki elmondja, mint lett belőle, aki kenyere javát megette már, kereskedőből földműves és milyen ujjáéledés ez zsidó számára zsidók földjén! Egy Bialik-vers — „A mezőn“ című — zárja be stilszerűen ezt a szép fejezetet. Haifa, a Karmel hegye, Akka kerülete sora. Nablus az ősök sírjai. Zichron Jakob kolónián szüreti jelenetet vonultat föl a könyv, meglepő kedves epizódokkal.

A könyv szemléltető előadásban mutat be egy telavivi kiállítás és külön fejezetet szánt — Hazakén hacair — az erdélyi zsidó reneszánszmozgalom atyjának, Glasner Mósnak.

Beszámoló és utmutató egyben a könyv. Beszámol arról, hogy eddig mi történt itt a zsidósítás terén, hogy ma már a tizenháromévesek az elsajátított szókincs segítségével modern olvashatók. És utjelző azok számára, akik szeretik a zsidó népet és magukat vele egynek tudják.

A Teruma büszke lehet, hogy ilyen munkával indul utnak.

A könyv ára egyébként nyolcvan lej és megrendelhető a Tarbutnál Cluj, Str. Regele Ferdinand 48. alatt.

Miért maradt el a francia kölcsön?

Franciaország monopolizálni akarta a román petróleumot. Kullisszatitkok az angol és francia tőke politikai harcából

(Bukarest, november 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) A petróleumért folyó világháború epizódjainak egyike legújabbán a román petróleumért játszódik le. Folytak tárgyalások Franciaországgal, amelyek már majdnem be is fejeződtek és mégis hirtelen meghiúsultak, mert a franciák az állam petróleumjürelékának megvásárlásával egyidejűleg meg akarták oldani a román petróleum egész problémáját és kizárólagos jogot akartak szerezni a francia tőkének. Bír a francia javaslat anyagilag igen kedvező volt Romániára nézve, Bratianu Vintila visszautasította, mert monopolt jelentett volna a franciák részére. Komoly kormány nem járulhatott hozzá ilyen tranzakcióhoz, amely határozatlan időre lekötötte volna az ország gazdasági politikájának jelentékeny részét és amely annál veszélyesebb lett volna, mert

a szövetségesek között is könnyen egyenlenséget támaszthatott volna.

A problémával behatóan foglalkozó „Argus“ érdekes cikkben mutat rá, arra hogy az „Angloperian Oil“ angol konzorcium, amelyben hatvan százalékkal érdekelve van az angol kormány is, mily harcokat vív világszerte a petróleumért és ugyanígy küzd a francia kormány is, amely támogatta egy olyan francia bankszindikátus létrejöttét, amely ötszázmillió francia frank alaptőkével hatalmas petróleumszindikátust alapított a francia kormány huszonöt százalékos hozzájárulásával. Ez a szindikátus

megszerezte Mezopotámia petróleumkoncesszióit

és más koncessziók után is törekszik. Ugy az angol, mint a francia csoportok Romániában is próbálkoztak. Az angol próbálkozások Wickers vezetésével kezdődtek meg és vasúti kölcsön jelleggel folytak. A tárgyalások félbemaradtak, mert az angolok nem voltak elkészülve arra, hogy petróleum nélkül ily jelentékeny összegű kölcsönt kell adniok Romániának. Azután jöttek a franciák különböző javaslatokkal, amelyek közül a legutóbbi ötszázmillió frankos már majdnem befejezés előtt állott. Ezeket a tárgyalásokat francia részről

Direktórium vezetésével megalakul az új Rajna-állam

Albert kabinetalakításának nehézségei. A németországi zavar

(Berlin, nov. 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) Albert volt jóvátételi miniszter kormányalakítási fáradozásával szemben több vezető politikai arra törekszik, hogy Jares kancellárságával megteremtse a polgári blokkot. A centumpárti ahhoz a feltételhez kötötte a blokkba való belépését, hogy a válságot alkotmányosan oldják meg, a versaillesi békeszerződést nem tekintik megszüntetnek, a belőle Németországra származó jogokat nem adják fel és a porosz koalíció megváltoztatását ki akarják kapcsolni a kérdések komplexumából.

Az általános hangulattól arra lehet következtetni, hogy

Albert kormányalakítási kísérletei sikertelenek lesznek.

A jobboldali pártoknál nagy a kedvetlenség, mert Ebert nem vette figyelembe, hogy a jobboldali sajtó Hergert ajánlotta kancellárnak. A néppárt szemrehányást tesz Ebertnek, hogy nem vonta le a következtetéseket Stresemann bukásából. Legkevésbé a szociáldemokraták viselkednek elutasítón Alberttel szemben, mert nekik Albert megígérte, hogy a katonai kivételes állapotot meg fogja változtatni. Albert jelöltsége azonban a „Vorwärts“ szerint is meglehetősen kilátástalan. Legújabb kombinációként

Marxot, a centumpárt vezérét jelölik kancellárnak.

akinek kormányában Stresemann külügyminiszterként hajlandó működni.

Mialatt a kormányalakítás kérdése még mindig vajudik, az ország belpolitikai helyzete egyre súlyosabb lesz. A kommunisták folytatják nyílt ellenszegülést Seeckt tábornok intézkedései ellen. A párt ereveonatkozó határozatából is kiviláglik, hogy a feloszlatott kommunistapárt továbbra is fennáll és folytatja tevékenységét abban az irányban, hogy

kivívja Németországban a tanácsköztársaságot.

a Dreyfuss-bankház vezette és az „Argus“ szerint Poincaré is támogatta.

A franciák már felajánlottak 350—400 millió előleget a petróleumtermékek átengedésére, de mikor a tárgyalások Antonescu Viktor és Mrazek párisi utazásával már majdnem befejeztek látszóttak, a francia csoport hirtelen megváltoztatta javaslatát és egymilliárd lejt ajánlt fel, melyből 500 milliót azonnal, ötszázat pedig egy hónappal azután fizetett volna ki, mihelyt egy francia-román petróleumtársaság alakul, amely többségben román lett volna és amely társaság megkapta volna

az állami petróleumterületek kizárólagos koncesszióját

s az állami petróleumjürelékokat. A francia csoport azt javasolta, hogy Bukarestbe küldi két delegátust, akik közreműködjenek az új bányatörvény megszerkesztésénél, amelyet összhangba kívántak hozni a franciák terveivel Erre — az „Argus“ szerint — Bratianu Vintila rövid táviratban válaszolt, amelyben csodálkozását és sajnálatát fejezte ki az első javaslat ily módosítása felett és kategórikusan visszautasította a második javaslat feletti tárgyalásokat. Ezen a ponton áll ma a harc a román petróleum körül.

Csökkeneni akarják a román-magyar határállomások

Bukarest, nov. 27. A román-magyar tárgyalások tegnap tovább folytak. A tegnapi tárgyalások napirendjét a határállomások kérdése töltötte be. A román bizottság vezetője azt az ajánlatot tette, hogy a határállomások számát csökkenteni kell, aminek szerinte egy katonai, mint gazdasági szempontból nagy jelentősége lenne. Ezzel szemben magyar részről Pethes delegátus azt hangsúlyozta, hogy a határállomások számának csökkentése nehezebbé és lassabbá tenné a két szomszéd ország között intenzíven megindult kereskedelmi és gazdasági érintkezést. A vita hosszabb ideig tartott, de egyik fél se tudta a másikat álláspontjának helyességéről meggyőzni, úgyhogy eredménytelenül váltak el a tárgyalásokat ma délelőtt folytatják tovább.

A feloszlatott kommunista központ helyébe direktóriumot állítottak a párt élére.

Súlyos események készülnek a Rajna-vidéken is, ahol újból kísért az önálló államalakítás terve, melyről Erckelenz képviselő Elberfeldben kijelentette, hogy értesülése szerint Tirard tábornoknak, a megszállott területek francia főbiztosának hozzájárulásával bizonyos érdekeltek között olyan megállapodás jött létre, melyszerint

a megszállott részeket egyetlen közigazgatási területbe foglalják össze.

A megállapodás nem veszi tekintetbe a meglévő tartományi és országhatárokat. Az új állam élére két direktórium kerülne öt-öt taggal.

Páris, november 27. A jóvátételi bizottság csütörtökön tárgyalja Németországnak a szakértői bizottság kiküldése ügyében tett előterjesztését és a német nagyiparosokkal történt düsseldorfi megállapodásokat. Ezzel kapcsolatban a Quai d'Orsay hangsúlyozza, hogy az összes eddigi szállításokat és a lefoglalt termékeket Németország jóvátételi számlája javára irták.

München, november 27. Kahr főállambiztos felhatalmazta a rendőrhatalóságokat, hogy megállapítsák azoknak a szocialista sajtótermékeknek a jegyzékét, melyeknek újból való megjelenését megengedi. Az új rendelet alapján a bajor szocialisták vezetőorgánuma, a „Münchener Post“ előreláthatólag már holnap megjelenik.

Angol-francia ellentét a német katonai ellenőrzés kérdésében

London, nov. 27. Diplomáciai forrásból jelentik, hogy a szövetséges katonai ellenőrzőbizottság e hét folyamán Berlinben összeül. A brit delegátus, Curzon instrukciója alapján, nem járul hozzá, hogy az ellenőrzést azokra a német vidékekre is kiterjesszék, melyeken a berlini kormánynak nincsen befolyása, mivelhogy Németországtól lehetetlent kívánni nem lehet.

Szón?

Írások az Argus szerint

„Argus“ szerint gatta.

350—400 millió átengedése, de Viktor és Mra-dnem befejtnek hirtelen megvál-árd lejt ajánlt fel, ötszázat pedig egy a ki, mihelyt egy ág alakul, amely és amely társaság

ek kizárólagos

okot. A francia Bukarestbe küldi ködjének az új néi, amelyet össz-ranciók terveivel — Brătianu Vin- amelyben cso- e ki az első javas- ategórikusan viz- at feletti tárgya- a a harc a román

román-magyar

román-magyar tár-olyták. A tegnapi társállomások kér- bizottság vezetője a határállomások nek szerinte ugy zempontból nagy ben magyar rész- gsulyozta, hogy a kntése nehezebbé kéd ország között kedelmi és gazda- zabb ideig tartott, kat álláspontjának yhog eredmény- ásokat ma délelőtt

Rajna-állam

központ helyébe di- élére. zülnek a Rajna- az önálló állam- rkelenz képviselő gy értesítése sze- megszállott terü- hozzájárulásával olyan megállapo-

gyetlen közigaz-

tekintetbe a meg- tárokat. Az új ál- terülne öt-öt taggal. A jövőtéli bizott- Németországnak a e ügyében tett elő- iparosokkal történt- t. Ezzel kapcsolat- lyozzák, hogy az a lefoglalt terméke- zamlája javára írták. 7. Kahr főállambiz- rhatóságokat, hogy ocialista sajtótermé- yeknek újból való z új rendelet alap- vezetőorgánuma, a atólag már holnap

et katonai ellenőrzés

plomáciai forrásból katonai ellenőrző- berlinben összeül. A strukciója alapján, ellenőrzést azokra a esszék, melyeken a befolyása, mivelhogy kívánni nem lehet.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja
 Felelős szerkesztő: **Dr. Marton Ernő**
 Az Uj Kelet cikkeinek utánymását csak a forrás meg- jelölésével engedjük meg.
 Előfizetési árak: Egy hónapra 60 lei, negyedévre 170 lei félévre 320 lei, egész évre 620 lei.
 Őromániában és külföldön az „Uj Kelet“ részére kizárólag Rador Publicitate (Bucuresti, Str. Gen. Berthelot 1.) hirdetési iroda vesz föl hirdetéseket.

Az orvosszövetség ülése. Az országos orvosszövetség kolozsvári központja szerdán este 6 órakor a belgyógyászati klinika előadó-termében ülést tart. A szövetség ezuton is felhívja tagjait, hogy tekintettel a tárgysorozat fontosságára, lehetőleg teljes számban jelenjenek meg az ülésen.

Balás Elemér dr. meghalt. Bukarestből jelentik: Balás Elemér dr., a legtöbb semmitűszék erdélyi szekciójának elnöke, volt nagyváradi törvényszéki elnök és a magyar impérium alatt budapesti főispán, tegnap váratlanul meghalt. Halála súlyos vesztesége a román igazságszolgáltatásnak, Balás Elemér ugyanis a legkitűnőbb jogászok egyike volt. Ő vezette a most folyó román-magyar tárgyalások igazságügyi albizottságának ülését is. A gyász jeléül a semmitűszék tárgyalásait tegnap beresztették.

Folytatják a román-magyar fogoly- csere akciót. Budapestről jelentik: A legutóbb lefolyt román-magyar politikai fogolycserénél néhány román politikai fogoly, akinek román állampolgársága és a terükre rótt cselekmények politikai jellege feltételezhető, a fogolycseréből kimaradt. Ezeknek a száma tizenhárom, akiket az illetékes magyar hatóságok és a budapesti román követség képviselőiből összeállított vegyes bizottság kicserélhetőknek nyilvánított. A napokban a román kormány is meghívja a magyar kormány küldöttjét, hogy a Romániában még fogvatartott mintegy harminc politikai fogolynak hasonló eljárás alá vonásánál közreműködjenek. Ezzel az utolsó fogoly- csoport is rövidesen kicserélhető lesz és a sokáig elhúzódott ügy a két állam között nemsokára végleg befejeződik.

A nagybányai hitközség új vezető- sége. Vasárnap délelőtt tartotta tisztújító közgyű- lését a nagybányai zsidó hitközség. A közgyűlést hetekig tartó heves választási küzdelem előzte meg, melyben egyfelől a Mandl—Blau-párt vett részt, másfelől pedig a Talmud Tóra-párttal szövetkezett helyi csoport. Ez a tábor Hirsch Jakab helyi csoport- elnököt, a Nagy Intéző Bizottság tagját jelölte a hitközség új elnökévé, akit a mult tisztújításkor csak formai okokból nem lehetett megválasztani. Ellenjelöltje Mandl Mór nagykereskedő volt, aki azonban csak tíz szavazatot kapott Hirsch Jakab nyolcvanhat szavazata ellen. A negyvenkétfő tagú választmányban is csak a cionista és ortodox elemek kaptak helyet. Az új vezetőség azt tűzte ki első feladatául, hogy zsidó iskolát létesít Nagyba- nyán a Talmud Tóra támogatásával.

Kiönött a Szamos. A napok óta tartó esőzések miatt Szatmármege több részén kiáradt a Szamos. Az árvíz, mely áttört a folyó két part- ját védő gátakon, Iloba és Sebespatak községek között nemcsak az őszi vetéseket öntötte el, de többszázmeternyi hosszúságban elmosta a vasuti töltést is. Emiatt a Szatmár meg hosszabbított Szamosvölgyi gyorsvonat hétfőn reggel csak nagy késéssel tudta folytatni útját Kolozsvár felé. Erő- sen fenyegeti az árvízveszedelem a Dós és Zsibó közötti vonalrészt is s ha rövidesen nem áll be változás az időjárásban, Kolozsvár, Nagybánya és Szatmár között megszakad a vasuti közlekedés.

Meghosszabbítják a lakbérleti és bolt- bérleti szerződéseket. Bukarestből jelentik: A „Dimineata“ szerint a jelenlegi lakbérleti és bolt- bérleti szerződéseket meg fogják hosszabbítani, de a meghosszabbítás időpontja még nincs megállá- pítva. A meghosszabbítás bizonyos béremelés enge- délyezésével jár. Az új lakbérleti törvény előkészítő munkálatai még folynak és a bizottságban részt- vesznek a háztulajdonosok és lakók megbízottai is. Az új javaslat talán csak márciusban kerül a par- lament elé.

A bukaresti nemzeti színház fő- könyvelője továbbra is fogmarad. Bukarest- ből jelentik: A törvényszék tegnap elutasította Padurenak, a bukaresti nemzeti színház volt fő- könyvelőjének szabadlábrahelyezési kérését.

Románia panasza a nemzetközi Du- nakonferencián. Bécsből jelentik: Pénteken, no- vember 30-án kezdődik Bécsben a Nemzetközi Du- nabizottság ez évi konferenciája, amelyen résztvesz- nek az összes dunai utódállamok. A konferencia valószínűleg ismét foglalkozni fog azzal a panasszal, amelyet néhány hónap előtt a román kormány jat- tatott el a Dunabizottsághoz és amely Jugoszlávia, valamint Magyarország ellen irányult. Románia amiatt emelt petíciót, hogy Jugoszlávia és Magyar- ország megakadályozzák a román hajók forgalmát. A Dunabizottság bécsi konferenciája valószínűleg felvilágosításokat fog kérni a román, jugoszláv és magyar delegátusoktól, hogy mit szándékoznak tenni a probléma megoldásának érdekében. A ki- küldöttek meghallgatása után a bizottság döntőbi- rórságként fog szerepelni.

Bulgária légitársaság szervez. Szófiá- ból jelentik: A bolgár kormány elhatározta, hogy kiépíti az összes szomszédállamokkal a légi-, személy- és áruforgalmat.

Egy magára maradt emberért. Egy farkasasói előfizetőnk ezuton hívja fel Erdély zsidó társadalmának figyelmét egy szomorú sorsra jutott özvegyasszonyra, aki egyetlen kenyérekere- sőjét, fiát tragikus körülmények között elvesztette s azóta a legborzasztóbb nélkülözések között ten- gödik. A valaha jobb napokat látott asszony ré- szére az Uj Kelet gyűjtést indít s arra kéri az ér- ző szívű embereket, tegyék lehetővé a Felső- berekszőn lakó özvegy Rosenberg Lipótnának, hogy legalább a télirevaló fát és ennivalót beszerezhesse.

A Bánágban és Beszarábiában be- állt a tél. Bukarestből jelentik: Az ország több részéből havazás híre érkezik. Különösen a Bán- ságból és Beszarábiából jelentenek sűrű havazást, de a Székelyföldön is leesett már az első hó. Ér- dekes, hogy Kolozsváron még nyoma sincs a télnek.

Súlyosan büntetik az élelmiszerhami- sitókat. A kolozsvári törvényszék ma délelőtt több uzsora- és hamisítási ügyet tárgyalt. Weiszlovits Izidor teledi gazdálkodó tejhami- sítás miatt ötezer lej pénzbírságra ítélték. Weiszlovits felebbezett az ítélet ellen és így a törvényszék elé került az ügy, amely a pénz- bírságot nyolcezer lejre emelte fel. — Krenku Joun szászfenesi gazdálkodó a maximális árnál jóval drágábban árulta a tojást, Krenkut három- ezer lej pénzbüntetésre ítélte a törvényszék. — Kis István apahidai gazdálkodó az elmúlt hó- napban hatvan liter tejet hamisított. A kolozsv-ári kémiai intézet megállapította a hamisítást. Felebbezés folytán a törvényszék elé került az ügy, amely ötezer lej pénzbüntetésre és három- ezer lej pénzbüntetésre, átváltoztatható harminc napi elzárásra ítélte a póruljárt hamisítót. — Krancsova Péter szucsági lakos szilvát, körtét, almát és tejet árult méregdrágán a kolozsvári piacon. Feljelentést tettek ellene. A törvény- szék három ezer lej pénzbüntetésre ítélte.

Nem oldják fel a lefoglalt szállodái szobákat. A rendőrségi lakáshivatal, amely Po- poviciu rendőrprefektus vezetése alatt áll, az el- mult héten a szállodai szobák tiz százalékát elre- virálta a tisztok és állami tisztviselők részére. A kolozsvári szállodatulajdonosok tiltakoztak a ren- delet ellen és kifejtették, hogy a rendelet foly- tán súlyos károsodás éri őket. Popoviciu rendő- rprefektus kijelentette, hogy a rendeletet egyelőre nem vonhatja vissza, mert a belügyminisztérium rendelete, amely a „Monitorul Oficial“-ban is meg- jelent, felbatalmazza a lakáshivatalokat, hogy la- kásinség esetén a szállodai szobák tiz százalékát elrekvirálják.

Jelentkezniük kell a vidékről érke- zőknek a bejelentőhivatalban. A kolozsvári bejelentőhivatal figyelmezteti azokat, akik vi- dékről jönnek be Kolozsvárra, hogy ha csak rö- vid ideig is tartózkodnak a városban, tegyenek eleget jelentkezési kötelezettségüknek. A Ko- lozsvárra érkezés után 48 órán belül jelentkezni kell a rendőrségi bejelentőhivatalnál, ahol a tartózkodási engedélyt és az ellenőrzési lapot kitöltik. Az ellenőrzési lap ára két lej. Mind- azokat, akik nem jelentkeznek, 500—1000 lejig terjedő pénzbüntetéssel sújthatja a rendőrség kihágá- i osztálya, ugyszintén megbüntetik azo- kat a háztulajdonosokat is, akik elmulasztották figyelmeztetni a jelentkezőkre vidéki vendégeiket.

Száraz nyárfa (pékeknek kiválóan al- kalmos) ölenként 800 lejért kapható hazaszállítva Janovitz Vilmos tűzifarakárában, Str. Enescu (Gyufagyár-u.) Telefon 127 és 918.

Az „Aviva“ zsidó leányegyesület árvasegélyező chanuka-estélye. December 4-én este nyolc órakor a Redut helyiségekben ren- dezi meg az „Aviva“ kolozsvári leányegyesület első nyilvános műsoros estélyét. Az est teljes jövedelmé a kolozsvári zsidó árvák felruházá- sát szolgálja. Ezt a nemes célt, az egyesület, az estély külső kereteiben is kidomborítani igyekszik, amennyiben az egész és változatos műsort kizáróan gyermekek és többnyire zsidó árvák közül valók fogják előadni. A program- ban többek között a következő műsorszámok vannak: prolog, chanuka-gyertyagyújtás, Maó- cur (karének), táncduett, héber szavaltat, ének- szóló, csoporttánc (hat árva), héber gyermek- játékok, héber mesék stb., stb. Az árvák chanuka-ünnepélyén előreláthatólag Kolozsvár zsidóságának színe-java meg fog jelenni.

A nemzetközi vámügyi konferencia. Prá- gából jelentik: A most bezárult nemzetközi vám- ügyi konferencián 35 állam vett részt. Amerika csak vendégdelegátusul képviseltette magát. A vámkonferencián a nemzetközi kereskedelmi kamara kiküldöttje is résztvett. A szerződést kötő államok a vámformálisok egyszerűsítésére vonatkozó nem- zetközi megegyezést elfogadták és arra kötelezték magukat, hogy idevonatkozó saját vámrendszabá- lyait törvényhozói és közigazgatási uton revízió alá veszik abból a célból, hogy ne nehezítsék meg tulzott, haszon nélkül való és önkényes vámformali- tásokkal a kereskedelmi kapcsolatokat. Az egyez- mény értelmében az export- és importengedélyek előfeltételeinek olyképen való kialakítását, hogy ne lehessen az ilyen engedélyekkel üzérkedni és hogy az import- és exporttilalmakat és korlátozá- sokat a legminimálisabbra korlátozzák. Az államok közölni fogják egymással a vám- és tarifaelőírásai- kat és azokat közlés céljából a brüsszeli nemzet- közii irodával és a népszövetséggel is tudatni fog- ják. Valamennyi állam arra kötelezi magát, hogy lehetővé tesz a kereskedőknek: az igazságtalan vagy önkényes vámintézkedések ellen panasszal élni. Külön határozatokkal rendezték a származási igazolványok és mintaküldemények ügyét. Az egyez- mény azonban nem érint vám- és tarifapolitikai kérdéseket. Lord Buxton, a konferencia elnöke, a tanácskozás befejeztével kijelentette, hogy a kon- ferencia hármas célja a következő volt: a vám- formalítások egyszerűsége, nyilvánossága és igazsá- gossága. A nyilvánosság gyakorlati eredményeket vár a konferenciától és felkérte a delegátusokat, hassanak oda kormányaiknál, hogy az egyezményt egész terjedelmében végrehajtsák. A nemzetközi vámegegyezményt november 3-án írták alá.

Világos, nagy helyiség gyár részére ke- restetik. Értekezhetni Landesmannál, Dick-cég. Str. Regina Maria 5.

Kirabolttak egy regái ékszerboltot. Bukarestből jelentik: Winkler piatra-neamti ék- szerész segédje kirabolta gazdája üzletét és miután a rablott kincseket egy bőröndbe rakta, felgyújtotta a házat, hogy minden nyomot eltüntessen. Mint aki jól végezte dolgát, a bőröndöt egy barátjához vitte, hazament s lefeküdt. Szerencsére sikerült idejében észrevenni s lokalizálni a tüzet s rövi- desen a rablást is felfedezték. Egyes jelekből épp a segédre irányult a gyanu, akit rögtön le is tar- tóztattak. A betörő hamar megtört és mindent be- vallott. A további vizsgálat folyik.

Ha gummi-övszert vásárolunk, ne fogad- junk el mást, csak „Olla“-t.

Rejtél-es merénylet a jasi rendőrprefek- tus posztja ellen. Jasiból jelentik: Különös merény- let történt tegnap a város egyik legnépesebb ut- cájában. Két elegáns uriember megszólította a rendőrkapitány háza előtt posztoló rendőrt és megkérdezték, bizalmas-e a rendőrprefektusnak. Igenlő feleletére egy hatalmas ökölepás volt a válasz s a rendőr véresen bukott le, amikor azon- ban magához tért, a merénylők persze már eltün- tek. Az egész ügyben a szerencsétlen poszt járt legrosszabbul, mert másnapra hanyagsága miatt megbüntették.

Százmillió életbiztosítás. Newyork- ból jelentik: A Southern Pacific Railroad Company, az amerikai Egyesült Államok egyik legnagyobb vasutvállalata, a hat évnél régebben szolgáló valamennyi alkalmazottjának életét biztosította. Az óriási biztosító üzlet teljes díja százmillió dollár. Az utolsó éveknek ez egyik legnagyobb biztosítási tranzakciója volt.

Kirándulásnál nélkülözhetetlen a Diana sósorszesz, izmaink legjobb ápolója. Ügyeljünk a Diana névre.

Flegler Gy. Cluj Müipari festő és tapétázó vállalat. :: Legmodernebb szobafestés, zománcofényezés és mázolás **Legújabb tapéták! Féregirtás!**

KÖZGAZDASÁG

Kezelési illetékek a CFR. vonalain. A CFR. bukaresti vezérigazgatósága most újabb rendelkezéseket adott ki a vagonokint való kezelési illetékekről, amiket vonalankint más-más kategóriák szerint állapítottak meg. A szállításhoz ezt az új megadótatást különösen a fatermelők és faexportőrök érzik, akik a Munkaadók Szövetsége útján megkeresték a kolozsvári üzletvezetőt, hogy inter-venáljon ez ügyben a érdekelték kívánságának előterjesztését. Az ügy elintézéséig átlagosságban, vasuti vonalakra való tekintet nélkül, a tűzifa vagonjainak illetékét száz lejben, az épületfát kétszáz száz lejben állapították meg. Groza volt miniszter egyébként a napokban Bukarestbe utazik és mint a Munkaadók Szövetsége elnöke, kérni fogja a kormányt, hogy az illetékeket töröljék el, vagy mérsékeljék.

A mai valutapiac

A nyugati értékek esése a mai napon folytatódott és úgy látszott, hogy a két hét előtti valuta-állapotok megismétlődnek. Délben azonban megállott a devizák lanyhulása. A lej Zürichben a tegnapi zárlatnak 280-as jegyzésével szemben 292:50-re való emelkedést mutatott. Párisban 9:15-ről 9:35-re, Newyorkban 49:50-ről 50-re emelkedett a lej, ami eléggé indokoltá tette a föltevést, hogy a lejnek újból való szilárdulási folyamata ismét megkezdődött.

Az árak meglehetősen forgalom mellett így alakultak: osztrák korona 360—365, magyar korona 165—170, szokol 565—570, svájci frank 33:70—34:00, francia frank 10:45—10:50, font sterling 845—855, dollár 193—196, lira 8:45—8:55, dinár 2:35—2:40.

Valutapiac november 26-án:

Bukarest. Valuták: Napoleon 720, márka —, leva 140, török lira 120, font sterling 860, francia frank 1160, svájci frank 35 00, olasz lira 880, drachma 330, dinár 220, dollár 200, lengyel márka 100, osztr. korona 29, magyar korona 75, cseh korona 590.

Zürich. Nyitás—Zárlat: Newyork 570:50—570:50, London 2502:5—2502:5, Páris 31:20—30:95, Milano 2485—2475, Prága 1665—1665, Budapest 302:5—302:5, Belgrad 652:5—652:5, Bukarest 292:5—292:5, Varsó 311:5—311:5, Bécs 80:75—80:50, Berlin 75.

Markovits F. ékszerész

arany, ezüst ékszerek, valamint kina és ezüst dísz tárgyak jutányos áron nagy választékban kaphatók. Cluj, Wesselényi Miklós-u. 20. sz.

Valutát és Devizát

a legolcsóbban ad, a legmagasabb áron vesz a **Kereskedelmi Hitelintézet** Kolozsvár, Fötér 20. Telefon 49 és 229

Leszállított áruk!

HARISNYA, KEZTYŰ ÉS KÖTÖTTÁRU KÜLÖN-LEGESSÉGEK EREDETI GYÁRI ÁRBAN ÁRUSITTAT-NAK

BLATT

Leszállított áruk!

KÖTÖTT-SZÖVÖTT ÁRUHÁZA CLUJ KOLOZSVÁR FÖTÉR 13. SZÁM ALATT

Állami tisztviselőknek külön engedmény!

Terményszükségletét,

ugymint **buza, tengeri, rozs, árpa, zab stb.** legkedvezőbb és legelőnyösebb kiszolgálás mellett

„ILFOV“ S. A.
de Industrie si Comert
Bukarest

Str. Paris 2. szeresheti be. Táv. cím: Ilfov Bukarest

ROSENZWEIG ANTAL

héber könyvkereskedése
CLUJ-KOLOZSVÁR, P. MIRAI VITEAZUL 38

ספרים, מליותים, מוזות, תפילין, ציצית, קאפלעך, אונד פיר ישיבות אונד תלמוד תורה איין סארטרטען לאגער פאן אללער איינשיכטיגע גמרות צום בילדיגסטען פרייווען דעטייל * אנגרא

Olcsoobb lett a fa!

Telefon 750 I-a búkk és tölgy hasáb, két éves vágásu, ölenkint ..... 900.— lej aprított 100 kg.-kint ..... 60.— lej hántott 100 kg.-kint ..... 65.— lej Az árak házhoz szállítva értendők!!

Grün Lázár Keresk. Rt. Cluj, Calea Traian 40.

butort, zongorát

Marosvásárhelyre és tekintse meg a **SZÉKELY ÉS RÉTI** ERDÉLYRÉSZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butortermelt sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szereshetik be

November 30-ig

mindenki

ingyen

vásárolhat

egy napig

ha szükségletét a kisorsolt

ingyen napon

szereshete be

Dick Jakob és Fia
cégnél

Cluj, Strada Regina Maria

5

Nyomdafesték Wicke Berlin
Lepagonál Cluj. Kérjen árjegyzéket

Bukarest. Devizák: Páris 1035, London 835, Newyork 191, Róma 834, Zürich 33:50, Prága 565, Bécs 28, Budapest 100, Varsó 150.

Az igazságügyminiszter a vendégipari munkások kongresszusán. Megirtuk, hogy a vendégipari munkások december ötödikén az összes kereskedelmi és ipari közületek bevonásával kongresszust tartanak Nagyváradon a városháza tanácstermében. A kongresszuson való részvételét Marzescu igazságügyminiszter a mai napon bejelentette a kongresszus rendezőségének. Kivüle négy államtitkár jön a kongresszusra, hogy meghallgassák az ország kereskedői és iparosai sérelmeit. A kongresszus rendezője a prefektustól engedélyt kér, hogy a tanácskozás megnyitására az összes váradi kereskedők és iparosok szolidaritásuk jeléül néhány perenyi munkaszünetet tarthassanak.

SPORT

A kolozsvári kerület elsőosztályu bajnokságának állása:

	Játszott	Nyert	Veszt.	Eldönt.	Gólarány	Pont
1. CFR	4	3	1	—	5:3	6
2. KAC	5	2	1	2	3:2	6
3. Victoria	4	2	1	1	8:4	5
4. Haggibbor	4	2	2	—	3:5	4
5. Univ.	2	1	1	—	2:2	2
6. KKASE	5	—	4	1	2:7	1

Az Universiteteanak hátra van még a Haggibbor, CFR és Victoria mérkőzés, melyek lejátszása után döl el az őszi forduló helyezése.

A nagyváradi SE december 8—9-én országos tör- és vívőversenyt rendez. A versenyen találkozni fognak az ország legjobb vívói. Ezért alkalmas lesz ez a verseny annak tisztázására, hogy kik képviseljék Romániát az olimpiádon. A kolozsvári klubok közül a Haggibbor vívói készülnek nagy szorgalommal a versenyre.

Kolozsvár lakás- és névjegyzéke.

Mihnea Pál rendőrkapitány, a rendőrségi népese-
desi hivatal főnöke, egy téleli táradtságos munka után összeállította Kolozsvár lakóinak pontos név- és lakjegyzékét. Az új név- és lakjegyzék szerdán jelenik meg s felöleli az összes kolozsváriak név- és lakjegyzékét, iparvállalatok kimutatását és az összes kolozsvári köz- és magánintézmények kimutatását.

Legolcsóbban fest, tisztít az

UNIO
gőzmosógyár
Cluj, C. Reg. Ferd. 133

1888

Időt és pénzt takarít meg, ha

autógummit vesz Emil Blagánál
Cluj, Piata Stefan cel Mare No. 3. Telefon 2—70.

Kivánatra árjegyzékkel és leirással szolgál!

Róka, kelme, Szörmefestés,

vegytisztítás legszebb kivitelben

KRISTÁLY

nál Cluj. Telefon 500. Bövebb felvilágosítás az összes fiókokban

SZÍNHÁZ

Hevesi Piroska

November 26-án este 8 óra beígért második zongora az első koncertet végigé néztek a zenei romantik várokozásukban nem csak a virtuózoknak két telt: azokét, akik teljes látok tökéletes kiformál akik az előadott művek megismertetni a közönsé tartozik Hevesi Piroska. Schumann kissé bizarr Schubert impromptujét (a tetszet a közönségnek, a látok tökéletes kidolgo Rachmaninofit és Rubin végtelen finomsággal és gával interpretálta. A vég lelkesen ünnepelte

A MAGYAR SZIN
Csütörtök: Bajazzók. Eld Péntek: Szentivánéji áló Szombat délután: Tangó

MOZGÓ

Select-mozgó:
Elga vagy egy szerzetes tragédia 6 felvonásban asságötörést a lengyel orosz nagydramák ere a gögös mágnások lelke

Uránia-mozgó:
Ausonia! Fantoma at szenzációs akrobatadrá ben Mario Guaita Ausen, iszonyu ereju vetemény.

Apollo-mozgó:
Fantoche hercegnő. K dörböhözát. Amerikai P Főzerepben Haid Liai Marius. Az egész filme

Kalapcsomag

fehér és szines, Lepa

Prima

Kapható:
Hevesi Dező Timişoara

Ny Dobó Könyv figy

Ké Typograph Universal „B” tipu

Frankenthal Schnell kö és könyvnyomdag

Heidelberger Schn automatikus kisz

Chr. M könyvkötésze

Klinghard-sche Sc labrik, Leigzig; c

Szállit a legkitünőbb min füzödrotot és a öss

Tech Tg

Sürgöncim: T

Szörm

Ja

ndon 835,
50, Prága
150.

ndégipari
hogy a
én az ősz-
bevonásával
város háza
részvételét
apon beje-
k. Kivüle
hogy meg-
rosai sérel-
ktustól en-
yításakor az
olidaritásuk
arthassanak.

bajnoksá-

Gólarány	Pont
5:3	6
3:2	6
8:4	5
3:5	4
2:2	2
2:7	1

még a Hag-
melyek lejät-
yezése.

8-9-én or-
A versenyen
vivői. Ezért
k tisztázására,
olimpiádon. A
or vivői ké-
yre.

névjegyzéke.
lőrségi népese-
adságos munka
ak pontos név-
jegyzék szerdán
lozsváriak név-
mutatását és az
ntézmények ki-

nt kina és ezüst
y választékban
üklés-n. 20. sz.

sógyár
Ferd. 133

meg, ha

RD

Blagánal
Telefon 2-70.

írással szolgál!

mefestés,

o kivitelben

ALY

övebb felvi-
kokban

SZÍNHÁZ ~ MŰVÉSZET

Hevesi Piroska második hangversenye.
November 26-án este tartotta meg Hevesi Piroska bégeri második zongorahangversenyét. Azok, akik az első koncertet végigéveztek, nagy várakozással nézték a zenei romantikusok interpretálása elé és várakozásukban nem csalódtak. Nagy általánossággal a virtuózoknak két fajtáját lehet megkülönböztetni: azokat, akik teljesen hidegen, csak a gondolat tökéletes kitormálására törekednek és azokat, akik az előadott művek alaphangulatával akarják megismertetni a közönséget. Ehhez az utóbbihoz tartozik Hevesi Piroska. Brahms-Händelt energikus, Schumann kissé bizarr muzsikáját sok megértéssel, Schubert impromptuját (d moll), amely a legjobban megfelel a közönségnek, az összes dinamikai árnyalatok tökéletes kidolgozással, a többi Chopint, Rachmaninofit és Rubinsteinet csillogó technikával, végtelen finomsággal és ahol kellett férfias energiával interpretálta. A nagyszámú és előkelő közönség lelkesen ünnepelte a szimpatikus művésznőt. (B. S.)

A MAGYAR SZÍNHÁZ HETI MŰSORA
Csmértök: Bajazzók. Előtte Crainquebille.
Pének: Szentiványi álom.
Szerdát délután: Tangókirálynő.

MOZGÓK MŰSORA
Select-mozgó: Szerdán, november 28-án, *Egy vagy egy szerzetes élményei.* Hatalmas lengyel nagédia 6 felvonásban. Hogyan büntették a házaságtörést a lengyel kiskirályok. Ez a dráma az orosz nagydramák erejére emlékeztet. Bepillantás a grófság mánások lelkevilágába.

Uránia-mozgó: Szerdán, november 28-án, *Aucania! Fantoma atléta.* Rendkívül izgalmas és szenzációs akrobatadráma 7 felvonásban. Főszerepben Mario Guaita Ausonia, Albertini-Sámson egyetlen, iszonyu erejű vetélytársa. Nagyszabású sport-ecskény.

Apollo-mozgó: Szerdán, november 28-án, *Fantoché hercegnő.* Kacagató és nagystilű kalandroházat. Amerikai bűnügyi aftér 5 felvonásban. Főszerepben Haid Liane, Strobl Gyula, Berguzlian Marins. Az egész filmen pompás humor vonul végig.

Kalapsomagoló Hupackpapír
Fehér és színes, Lepagenál Cluj. Kérjen ajánlatot

Prima bácskai kender
Kapható:
Havas Doxó
Timisoara

Nyomdák Dobozgyárak Könyvkötészetek figyelmébe!

Képviseljük:
Typograph G. m. b. H. Berlin:
Universal „B” típusú szedőgépek és alkatrészek
Frankenthal Schnellpressenfabrik, Frankenthal:
kő és könyvnyomdagépek, kőforgó (rotációs) gépek
Heidelberger Schnellpressenfabrik, Heidelberg:
automatikus kiszolgálású tégely gyorsajtók
Chr. Mansfeld, Leipzig:
könyvkötészeti és cartonage gépek
Klinghard-sche Schriftgisserei u. messinglinien-
fabrik, Leipzig: cím és kenyéírás, rézléniák.

Szállítunk raktárról:
a legkiválóbb minőségű festéket, hengermasszát,
fűződrótot és a nyomdaiparban használt
összes anyagokat.

Technica R.-T. Tg.-Mureş
Sürgőnycim: Technica. — Telefon 3-36

Devizák	Erdélyi pénzpiac nov. 27-én						Kolozsvárt fizettek 100 lejért
	A kolozsvári clearing-iroda jelentése						
	Temesvár	Brassó	Arad	Nagyvárad	M.-Vshely	N.-Szeben	
Zürich	3425-34	3425-34	3420-34	3430-34	3440-20	—	8-10-3-20
Newyork	205-03	205-03	205-03	206-05	206-05	—	046-046-20
London	—	—	—	—	—	—	0112-0115-0
Páris	—	—	—	—	—	—	10-45-10-40
Milano	—	—	848-40	—	—	—	8-45-8-50
Prága	—	—	—	—	7	—	16-70-16-90
Belf. m. k.	—	—	—	165	—	—	16500-1700
Külf. m. k.	—	—	—	—	—	—	8800-9000
Belgrád	—	—	—	—	—	—	42-55-42-60
Varsó	—	—	—	—	—	—	—
Bécs	—	—	—	—	—	—	36000-36500

Longines
órak
7 nagydíj
irodába és utazásra

Holländer Miksa Temesvár, IV., I. C. Brătianu 4/a
Telefonszám 11-59

Boln zombolyai eserépgyárak kizárólagos képviselete

Bármely mennyiséget szállít! Kérjen mintát és árajánlatot!

Sándor Ágoston Utoda
cégnél békebeli női és férfi
bőrkeztük újra kaphatók

★

Férfidivatkülönlegességek! Férfi fehérneműeket
mérték után vállalunk

PÉNZT
takarít meg, ha
Bata cipőt visel,
mert legtartósabb és legolcsóbb

Női egész bagaria cipő	390-től
Női félcipő	340-től
Férfi egész cipő	540-től
Fiucipő	240-től
Bárony kivágott cipők ára lei	310-től

Gyári lerakat: Cluj, Fótér 9.
Eredeti gyári árak!

Krébsz J.
bőrönd és sportcikkek árúgyára
CLUJ
Strada Regele Ferdinand 77.
Gyár: Str. Bucovina 4.

G Y Á R T

Utazóbőröndöt
Férfi nyári divatövet
Football-labdát
Lábszárvédőt
stb.

Legolcsóbb beszerzési forrás!

Szőrméket! c s a k Szőrméket!

Janki Cluj Strada Universităţii (volt Egyetem-utca) **1. készit!**

